ምሕዋይ ጉልቲ (Estate) ወጻኢታት ሕክምና
ከምኡ'ውን ናይ ነዊሕ ግዜ ኣገልግሎትን ደገፋትን ንመንግስቲ ምሕዋይ

Estate Recovery
Repaying the State for Medical and Long Term Services and Supports

ምሕዋይ ጉልቲ እንታይ እዩ?

- ሕጊ መንግስቲ (ምዕራፋት RCW 41.05B ከምኡ'ውን 43.20B) ንእተቐበልካዮ ወጻኢታት ገለ ኣገልግሎታት ሕክምና ከምኡ'ውን ናይ ነዊሕ ግዜ ኣገልግሎታትን ደገፋትን (LTSS) ጉልትኻ ንኽፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት (DSHS) ከምኡ'ውን ንብዓል-መዚ ኽንክን ጥዕና (HCA) ኬሕውዮ የገድድ።

ጉልቲ እንታይ እዩ?

- ኣብ ግዜ ሞትካ ብለበዋ ኾነ ብዘይ ለበዋ ዚሰጋገር እትውንኖን ሕጋዊ ተገዳስነት ዘሕደርካሉን ዘበለ ንብረትን ዝኾነ ኻልእ ጸጋታትን። እዚ ድማ ነዞም ዚስዕቡ ንብረትን ጸጋታትን የጠቓልል፦
    - o ኣባይቲ፡ መሬት፤
    - o ሕሳባት ባንክ፤
    - o ኣክስዮን (stock)፡ ምስክራት ለቓሕ (bond)፤
    - o ውልቃዊ ንብረት፤ ከምኡ'ውን
    - o ሕጋዊ መረጋገጺ (Nonprobate) ዘይብሎም ጸጋታት፡ ብህይወት ከሎኻ እተዋርዮ ጤሳ (life estate)።

ምስ ጉልትኻ ዘይጽብጸብ ኣየናይ እዩ?

- ኣብ ግዜ ሞትካ ብለበዋ ኾነ ብዘይ ለበዋ ዚሰጋገር ዘይትውንኖን ሕጋዊ ተገዳስነት ዘየሕደርካሉን ዘበለ ንብረትን ዝኾነ ኻልእ ጸጋታትን። ንኣብነት፡ ብወለድኻ፡ ብኣሚንካ ኣብ መንግስቲ እተመዝገበት መሸርኸቲ፡ ወይ ቈልዓኣ ምሉእ ብምሉእ ዚውንነን ንብረት ወይ ካልእ ጸጋታት።

ኣብ ሕውየት ጉልቲ ዘይካተቱ ጸጋታት ኣየኖ ትእዮም?

- ገለ ጸጋታት ዓሌት፤
- ገለ ኽፍሊታት ካሕሳ መንግስቲ፤ ከምኡ'ውን
- ብብቑዕ ፖሊሲ ናይ ነዊሕ ግዜ መቛርኽቲ ናብዮት ዚዕቀብ ጸጋታት።

ኣብ ግዜ ሞትካ ዝኾነ ጸጋታት ምስ ዘይህልወካኸ?

- ሕውየት ጉልቲ ዚበሃል ኣይህልውን።

ኣየኖት ወጻኢታት ሕክምናውን ናይ ነዊሕ ግዜ ኣገልግሎታትን ደገፋትን (LTSS) እዮም ኣብ ሕውየት ጉልቲ ዚካተቱ?

- ብፈደራላዊ መንግስቲ ዚምወል ናይ ነዊሕ ግዜ ኣገልግሎታትን ደገፋትን (LTSS) ወጻኢታት ክፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት (DSHS) ወይ ዕድመኻ 55 ዓመት ምስ ኣኸለ ብዓል-መዚ ኽንክን ጥዕና (HCA) ዚኸፍሎ፤
- ብመንግስቲ ዚምወል ወጻኢታት ክፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት (DSHS) ወይ ብዓል-መዚ ኽንክን ጥዕና (HCA) ኣብ ዝኾነ ዕድመ ዚኸፍሎ፡ እንተርፎ፦
    - o ኣገልግሎታት ናብዮት ዓበይቲ፤
    - o ብምምሕዳር ልምዓታዊ ስንክልና (ADDA) እተፈቕደ መመላእታ ኽፍሊታት ውሕስነት፤
    - o ኣገልግሎታት ዳግመ-ምዝገባ ገበነኛ ኣብ ፕሮግራም ውሕስነት ማሕበረ-ሰብ፤ ከምኡ'ውን
    - o ኣገልግሎታት ዕለታዊ ዕዮ ወለንተኛ services፡

ኣብ ሕውየት ጉልቲ ዘይካተቱ ሕክምናውን ናይ ነዊሕ ግዜ ኣገልግሎታትን ደገፋትን (LTSS) ወጻኢታት ኣየኖት እዮም?

- ብዓል-መዚ ኽንክን ጥዕና (HCA) ብመሰረት ፈደራላዊ ፕሮግራም ውህለላ ሜዲኬር ዚኸፍሎ ወጻኢታት።
- ዋላ'ውን ናይ ነዊሕ ግዜ ኣገልግሎታትን ደገፋትን (LTSS) ዘይትቕበል ክነስኻ፡ ብዓል-መዚ ኽንክን ጥዕና (HCA) ዚኸፍሎ ወጻኢታት ሕክምና።

ሕውየት ጉልቲ መኣስ እዩ ዚደናገ?

- ድሕሪ ሞትካ ብዓልቲቤትካ ብህይወት ምስ እትነብር፤
- ገና ብህይወት ዘሎ ትሕቲ 21 ዓመት ዝዕድመኡ ውላድ ምስ ዚህልወካ፤
- ኣብ ግዜ ሞትካ ዓይነ-ስዉር ዝዀነ ወይ ዝሰንከለ ውላድ ምስ ዚህልወካ፤ ወይ
- ኣብ እዋን ዘይግቡእ መከራ፡ ሓደ ወራሳይ ንዘይግቡእ ምድንጓይ መከራ ምስ ዚሓትት እሞ፡ ክፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት (DSHS) ነቲ ጠለብ ምስ ዜጽድቖ።

ክፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት (DSHS) ንዘይግቡእ ኣከራ መኣስ እዩ ኼጽድቖ ዚኽእል?

- ሕውየት ንወራሳይ መንበሪ ቦታ ምስ ዚነፍጎን ካልእ መጽለሊ ድማ ምስ ዘየዋጽኦን፤
- ጉልቲ እንኮ ምንጪ እቶት ወራሳይ ምስ ዚኸውን፤ ወይ
- ብመንግስቲ እተመዝገበ መሻርኸትኻ ድሕሪ ሞትካ ብህይወት ምስ ዚነብር።

ኣብ መደበር ጥዕና እናተቐመጥካ ብርትዓዊ ምኽንያታት ንቤትካ ኽትምለስ ትጽቢት ምስ ዘይግበረልካኸ?

- ሽሕ'ኳ "ሕውየት ጉልቲ" ኣይኹን ደኣ እምበር፡ ብመሰረት ሕጊ ምዕሩይነት ግብርን ፊስካላዊ ሓላፍነትን (TEFRA) ናይ 2005፡ ክፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት (DSHS) ኣብ ልዕሊ ቤትካ ናይ ቅድመ-ሞት ትሕጃ ኼቐምጥ ይኽእል።
- ክፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት (DSHS) ቅድሚ ሞትካ ኣብ ልዕሊ ቤትካ ንትሕጃ ዚምልከት ክሲ ኺምስርት ይኽእል።
- ናብ ወጻእታት ናብዮት ዝኣንፈተ ኽፍሊታት ኬዳቕሱ ዚግባኦም ሰባት ጥራይ እዮም ናይ ቅድመ-ሞት ትሕጃ ኣብ ልዕሊ ቤቶም ዚንበሮም።
- (DSHS) ኣብ ልዕሊ ቤትካ ክሲ ትሕጃ ኽፊቱ ኸሎ ምስ እትሸጦ፡ ክፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት ንሕክምናውን ናይ ነዊሕ ግዜ ኣገልግሎታትን ደገፋትን (LTSS) ወጻእታት ካብቲ ዚርከብ እቶት ኪኽፍሎ እዩ።
- ኣሚንካ፡ ኣብ መንግስቲ እተመዝገበት ዘቤታዊት መሻርኸትኻ ትሕቲ 21 ዓመት ዝዕድመኡ ቈልዓ፡ ወይ ሓው/ሓብቲ ኣብኡ ምስ ዚነብር፡ ክፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት (DSHS) ኣብ ልዕሊ ቤትካ ኽሲ ትሕጃ ኣይኪምስርትን እዩ።
- ናብ ቤትካ ምስ እትምለስ፡ ክፍሊ ማሕበራውን ጥዕናውን ኣገልግሎታት (DSHS) ሕድገት ክሲ ትሕጃ ይገብር።

ተወሳኺ ሓበሬታ ምስ እትደልይከ?

- ንውሁድ ሕጋዊ ትምህርቲ፡ መስመር ምኽርን ውካሰን (CLEAR) ብናጻ ብ 1-888-201-1014 ደውል።
- ውጥን ጉልትን ሕግታት ሕክምናዊ ደገፍን ምስ ዚርዳእ ኣኸባሪ ሕጊ ተማኸር።
- "ስለ ኣገልግሎታት ሕክምና ብመንግስቲ እተኸፍሎ ሕውየት ጉልቲ ብዚምልከት" ኣብ www.washingtonlawhelp.orgኣንብብ።
- ንፍሉይነት ሕውየት ጉልቲ ደቀባት ኣላስካ ወይ ኣሜሪካውያን ህንዳውያን፡ "ደቀባት ኣሜሪካውያንን ወነንቲ ንብረት ደቀባት ኣላስካን፦ ሕድገት ካብ ሕውየት ጉልቲ" ብዚምልከት ኣብ www.washingtonlawhelp.org ርአ።
- ምዕራፋት RCW 41.05A ከምኡ'ውን 43.20B ከምኡ'ውን ምዕራፍ 182-527 WAC ኣንብብ።